GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 148. Mercurĭ, 8 (20) Iulie. 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Iulie 1887 st. v., s'a începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe triluniulŭ Iulie, Augustŭ și Septemvre la care învitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ 6 „	„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 7 Iulie 1887.

Ni se comunică, că în causa alegerii dela Baia de Crișŭ s'a înaintatŭ la tribunalulŭ din Deva pêră pentru mai multe delicte, prevĕḍute în legea penală, contra lui Ignatz Imets, Tobias Mihalyovits, Oliver Krasznay, Carolŭ Beke și alții.

Le este cunoscutŭ cetitorilorŭ noștri, că acești corteșĭ de frunte ungurĭ s'au făcutŭ culpabilĭ de totŭ feliulŭ de nelegalitățĭ, abusurĭ, corupțiunĭ și violentărĭ, comise fațā cu alegĕtorii românĭ din numitulŭ cercŭ cu scopŭ de a face sĕ reiésă cu orĭce prețŭ la alegere candidatulŭ ungurŭ Hollaky.

Tribunalulŭ din Deva va fi dér chiămatŭ sĕ cerceteze décă aceia contra cărora s'a făcutŭ arătare merită séu nu a fi pedepsițĭ în sensulŭ legii penale. Ni se mai asigură totodată, că și pe calea administrativă s'au făcutŭ pașii de lipsă în potriva funcționarilorŭ, carĭ au abusatŭ de puterea lorŭ în decursulŭ alegerei dela 17 Iunie a. c.

Corespondentulŭ nostru ne promite că la timpulŭ sĕu ne va relata despre resultatulŭ pașilorŭ întreprinșĭ de cătră alegĕtorii românĭ ofensațĭ în dreptulŭ lorŭ. Ii vomŭ fi mulțămitorĭ pentru acésta, dér prevedemŭ înainte care va fi resultatulŭ.

Se vorŭ cere deslușirĭ totŭ dela cei ce au fostŭ acusațĭ și dela cei ce împreună cu dênșii au agitatŭ la porunca mai înaltă pentru alegerea candidatului oposițiunei moderate maghiare. Apoi lucrulŭ se va face mușama, de nu cumva se va afla vr'unŭ judecătorŭ iscusitŭ care, inspiratŭ fiindŭ de miraculósele descoperirĭ istorice ale președintelui tribunalului, sĕ găséscă, că alegĕtorii românĭ, carĭ au pășitŭ ca acusatorĭ în contra corteșilorŭ lui Hollaky, nicĭ n'au dreptulŭ de a face acésta, deórece în puterea memoratelorŭ descoperirĭ ei suntŭ „Ungurĭ valahisațĭ“ și celŭ ce Ungurŭ este cu Ungurulŭ trebue sĕ urle, ér nu sĕ-lŭ tragă în judecată.

Departe este de noi gândulŭ de a voì sĕ prejudecămŭ unei eventuale sentințe drepte a tribunalului din Deva. Ne-amŭ bucura din sufletŭ décă ni-arŭ convinge judecătorii de acolo, celŭ puținŭ cu acésta ocasiune, că nu suntŭ cu totulŭ molipsițĭ de pĕcătoșiile celorŭ dela putere. Dér sĕ ne ierte d-lorŭ, décă pe temeiulŭ esperiențelorŭ triste, ce amŭ trebuitŭ sĕ le facemŭ până acum în casurĭ analóge, vomŭ rĕmâné necredincioșĭ, până ce nu ne vorŭ convinge prin fapte despre contrarulŭ.

Imprejurarea, că procurorii regescĭ, carĭ de altă dată sciură sĕ-șĭ iésă așa curêndŭ din sărite și sĕ facă așa de iute și energiosŭ „pașii legalĭ,“ și încă și mai multŭ decâtŭ atâta, tacŭ acum tăcerea pescelui la tóte câte le scriu ḍiarele despre fărădelegile comise în ḍiua mare la alegerea din Baia de Crișŭ, acéstă împrejurare nu este nicĭdecum de natură de-a ne însufla încredere în sêmțulŭ de dreptate alŭ magistrațilorŭ ungurĭ.

Nu cumva d-nii procurorĭ suntŭ în sesonulŭ acesta de vérā pré ocupațĭ cu urmărirea hoțilorŭ de gâsce și de aceea nu mai au răgazŭ de-a se interesa de violentarea și batjocurirea celui mai prețiosŭ dreptŭ alŭ cetățenilorŭ din arondismentulŭ lorŭ?

O aparițiune nu mai puținŭ bătătóre la ochĭ este, că atâtŭ alesulŭ „deputatŭ“ Emericŭ Hollaky, câtŭ mai vêrtosŭ Imets Ignatz, care a figuratŭ ca președinte de birou electoralŭ, sunt așa de impasibilĭ fațā cu învinuirile ce li se facŭ în pressă, încâtŭ nicĭ nu se încércă de a se apéra, ci tacŭ înfundațĭ, ca și cândŭ arŭ voì sĕ ḍică: ce ne pasă nouĕ de ceea ce scriu foile românescĭ, ajunge că foile ungurescĭ ne declară de ómenĭ cinstițĭ și bunĭ patrioțĭ!

In alte țerĭ constituționale — pe unde încă n'a pĕtrunsŭ „cultura unguréscă“ — cei ce se vĕdŭ acusațĭ de concetățenii lorŭ pentru faptele ce le-au sevêrșitŭ caută celŭ puținŭ sĕ se escuse într'unŭ modŭ séu altulŭ, ér cei ce bagă la buzunarŭ învinuirile, ce li se facŭ în publicŭ, sunt espușĭ dispretului generalŭ.

In fostulŭ comitatŭ alŭ Zarandului de-o asemenea existimațiune publică se vede, că ómenii dela putere nicĭ ideă nu au. Și ce le și pasă lorŭ de ceea ce ḍicŭ Românii „inculțĭ“ și „dușmanĭ ai statului“ despre dênșii. Nu rĕmânŭ ei pentru aceea singurii și adevĕrații representanțĭ ai culturei maghiare?

Rĕmâiă, dér până când sĕ rĕmâiă și fărădelegile lorŭ nepedepsite? Până când? —

Katkoff și România.

Amŭ publicatŭ într'unulŭ din numerii trecuțĭ ai fóiei nóstre unŭ articulŭ tradusŭ din »Moskovskja Vjedomosti“ a marelui panslavistŭ Katkoff. In acelŭ articulŭ se ḍicea că înstreinarea tinerei generatiunĭ a României de Rusia se datoresce împrejurărei, că diplomația rusă n'a făcutŭ nimicŭ pentru a întreține vechile relațiunĭ ale marelui imperiu slavŭ cu țĕrile române; că secularele tradițiunĭ moștenite dela Caterina II și Nicolae I, precum și cuvintele lui Rodofinikin: „în Orientŭ agenții Rusiei trebue sĕ fiă acreditațĭ nu numai pe lângă curțile domnitóre, ci și pe lângă popóre,“ — au fostŭ uitate cu desĕvêrșire, dér totușĭ, ḍice fóia d-lui Katkoff, adevĕrații patrioțĭ românĭ încă n'au dispărutŭ, legăturile ruso-române nu s'au ruptŭ tóte, se găsescŭ încă ómenĭ în România, carĭ suntŭ cu Rușii într'unŭ sufletŭ și într'o simțire, și sperŭ în fine că numĕrulŭ acestorŭ adevĕrațĭ patrioțĭ — carĭ formézā oposițiunea — după informațiunile ce le are din România, va cresce și că Rusia, și România, și biserica orientală vorŭ profita de acésta.

La acestea rĕspunde *„Românulŭ“* dela 14 Iulie, ḍicêndŭ că Rusia, ca orĭ și care altă putere, are pretinĭ pe toțĭ Românii câtŭ timpŭ Rusia și diplomația ei vorŭ fi bune și binevoitóre vecine. Instreinare nu e, dér relațiunile de aḍĭ dintre Rusia și Regatulŭ românŭ nu mai potŭ fi ca cele din trecutŭ, agenții rușĭ nu mai potŭ juca rolulŭ ce-lŭ jucau înainte cu 30 de anĭ în România și în alte țĕrĭ. Aḍĭ stau lucrurile altfelŭ, România a propășitŭ pe cale politică și socială, pentru că o națiune întrégă așa a voitŭ și a pututŭ sĕ le facă a sta lucrurile. „Românulŭ“ sfêrșesce astfelŭ:

Avemŭ însĕ, în privința afirmațiunilorŭ carĭ sfârșescŭ articolulŭ din „Moskowskija Wjedomosti,“ óre carĭ nedumerirĭ. »Adevĕrații patrioțĭ românĭ încă nu au dispărutŭ cu toții,“ ḍice confratele nostru moscovitŭ. Ce înțelege ḍiarulŭ rusŭ prin *„adevĕratŭ patriotŭ românŭ“*. Fi-va acela, care ar dori ca relațiunile între Rusia și România de astăḍĭ sĕ fiă totu ca cele de acum 30 și 50 de anĭ? Fi-va acela care ar crede că s'a coborîtŭ raiulŭ pe pămêntŭ, când ar vedé că „secularele tradițiunĭ“ din vremea Caterinei II au renăscutŭ între Rusia și România? Fi-va acela, care ar afirma că fericirea României ar străluci numai atuncĭ când ministrulŭ rusŭ ar fi acreditatŭ, nu numai pe lângă guvernulŭ Regelui Carolŭ, ci și pe lângă poporulŭ românŭ? Din întregulŭ ton alŭ articolului ar urma ca la aceste întrebărĭ sĕ rĕspundemŭ cu *da*.

Noi însĕ ḍicemŭ *nu*, *nu*; acela care ar dori, ar crede și ar afirma asemenea lucrurĭ, nu ar fi unŭ adevĕratŭ patriotŭ românŭ, ci unŭ perdutŭ cu mintea, unŭ nenorocitŭ cu inima, sĕmênță sécă în ogorulŭ națiunei, rĕu patriotŭ, rĕu Românŭ.

Esistă legăturĭ între Rusia și România, cum esistă legăturĭ între România și celelalte state dér nu legăturĭ de acelea despre carĭ ne face a bănui articolulŭ din „Moskowskija Wjedomosti.“ Acelea nu potŭ sĕ mai fiă; suntŭ în contra timpului presinte, în contra situațiunei actuale a țĕrei nóstre, în contra tuturorŭ aspirațiunilorŭ celorŭ mai sfinte ale Românilorŭ.

Informatorii confratelui nostru din Moscova au ascunsŭ și schinguitŭ cu voință și consciință adevĕrulŭ.

Ḍisele din „Moskowskija Wjedomosti« cad singure în prăpastia dorințelorŭ imposibile și prin urmare primejdióse.

„Unirea“ dela 3 Iulie, luândŭ notă de articululŭ fóiei d-lui Katkoff, scrie:

„Dér ce ne socotesce óre d. Katkoff pe noi Românii? . . . Cum șĭ-a închipuitŭ d-sa că vomŭ suferi — ce nicĭ Bulgarii n'au suferitŭ — în țérā nisce agențĭ diplomaticĭ, carĭ sĕ se amestece în afacerile nóstre lăuntrice și că vomŭ îngădui pe nisce agențĭ diplomaticĭ, carĭ sĕ intrigeze în țérā pentru cutare orĭ cutare influință străină?

D. Katkoff ar fi trebuitŭ sĕ gândéscă bine, că România se află pe harta Europei, mai spre apusŭ chiar decâtŭ Rusia, și că décă mĕsurile propuse de d-sa potŭ fi bune în Afganistanŭ și în partea nordică a Chinei, nu ar fi câtușĭ de puținŭ la loculŭ lorŭ în România, care e o țérā independentă.

Dér nu acésta e lucrulŭ care ne miră... Nu ne miră nicĭ faptulŭ, că se găsescŭ câțiva Românĭ carĭ îlŭ întrețınŭ în ideile d-sale. In cele din urmă chiar nicĭ nu facŭ rĕu. Facŭ bine dimpotrivă, pentru că deschidŭ bine ochii națiunei asupra celorŭ ce pretindŭ sĕ vină la cârmă prin ocrotirea străinilorŭ.

Ne miră însĕ puținŭ socotéla ce-șĭ face d. Katcoff că, prin faptulŭ că suntemŭ și noi ortodoxĭ, influința rusă va puté sĕ se întindă ușorŭ în țérā. D. Katkoff îșĭ aduce, pare-se, aminte de vremurile când Rusia mergea cu crucea înainte și era bine primită.

Ei! vremurile acelea au fostŭ. Dér acum nu mai suntŭ.

S'au găsitŭ înt'o vreme ómenĭ carĭ sĕ încline spre Rusia pentru că era *pravoslavnică*. Au fostŭ păcălițĭ însĕ în ceea ce așteptau dela Rusia și în ceea ce ea a datŭ.

Acum mai nimenĭ nu va mai face acésta, pentru că trecutulŭ nĭ-a datŭ destule învĕțăminte.

Asta n'ar trebui s'o uite d. Katcoff.

Rusia și prințulŭ de Coburg.

Fóia oficiósă rusă „Nord“ declară categoricŭ, că cu candidatura prințului de Coburg Rusia a isprăvitŭ definitivŭ. Nicĭ măcar necesarŭ nu găsesce Rusia de a protesta în contra „comediei din Tĕrnova,“ ci va lua parte la restabilirea ordinei în Bulgaria numai atuncĭ, când regența, ministerulŭ și Sobrania vorŭ dispărea de pe arenă și se vorŭ face nouĕ alegerĭ legale.

O scrisóre din Petersburg cătră „Nord“ se ocupă de temerea esprimată în foile rusescĭ, că Austro-Ungaria va ocupa Serbia, și ḍice că tóte suntŭ posibile, dér acéstă eventualitate e problematică, căcĭ unŭ astfelŭ de evenimentŭ ar periclita seriosŭ menținerea păcii.

„Agenția Reuter“ comunică, că Rusia rĕspunḍêndŭ la nota-circulară a Porții privitóre la alegerea prințului de Coburg, declară că n'are nimicŭ de obiectatŭ contra persónei prințului, dér că nu póte accepta nicĭ o decisiune a actualei Sobranii.

SCIRILE ḌILEI.

Vinerĭ în 3/15 Iulie numeroșii călĕtorĭ carĭ veneau dela *Predealŭ spre Brașovŭ* cu trenulŭ omnibus au scăpatŭ de unŭ mare periculŭ. Prin capulŭ dinspre Brașovŭ alŭ tunelului celui mare dela Timișŭ se repeḍĭ în tunelŭ o vacă. Mașinistulŭ observând'o dete semnalulŭ de periculŭ. Vaca a fostŭ rĕsturnată de trenŭ, care i-a tăiatŭ piciórele. Norocculŭ fŭ, că s'a pututŭ opri trenulŭ și la lumina torțelorŭ s'a scosŭ vaca din

tunelŭ. Astfelŭ trenulŭ a scăpatŭ de deraliare înlăturându-se o mare nenorocire.

—x—

»Kolozsvar« încă totŭ nu şi-a venitŭ de totŭ în fire din spaima ce lŭ cuprinse la scirea despre plănuita întemeiare a unui *diarŭ germanŭ în Cluşiu.* A începutŭ însĕ a se linişti, precum se vede din comunicarea ce o dă în No. 163, că atâtŭ jidovii ortodoxĭ, câtŭ şi cei progresiştĭ din Cluşiu desaprobă planulŭ d'a se întemeia o fóiă germană şi se ferescŭ ca germanisarea sĕ se îndeplinéscă sub firma jidovéscă. — Ce mofturĭ patriotico-jidano-maghiarisatóre!

—x—

A sositŭ în Bucurescĭ şi s'a depusŭ în capela cimitirului Şerbanŭ-Vodă corpulŭ *Principelui Grigore Basarabŭ-Brâncoveanu,* decedatŭ la Parisŭ în 3/15 Octomvre 1886. Depunerea corpului în Cavoulŭ familiei se va face Joi ale curentei la 11 óre diminéţa în preşenţa familiei întregĭ fără invitaţiunĭ şi fără pompă, după cum rĕposatulŭ şi-a esprimatŭ ultima dorinţă prin testamentulŭ sĕu olografŭ, dice „Epoca“: Principele Brâncoveanu s'a născutŭ în Bucurescĭ în casele din strada Brâncoveanu în diminéţa dilei sântului Spiridonŭ (12 Decemvre) 1827, s'a căsătoritŭ la 28 Maiu 1874 cu fiica lui Mussurus-Paşa, atuncĭ ambasadorulŭ sublimei Porţĭ la Londra. A lăsatŭ pe soţia sa neconsolabilă cu trei copii minorĭ, unŭ băiatŭ: Constantinŭ născutŭ în 1 Octomvre 1875 şi două fetiţe: Anna născută în 1876 şi Elena în 1878. *Principesa Raluca* între alte multe binefacerĭ a luatŭ dispoşiţiunĭ şi a şi pusŭ în lucrare, pentru pomenirea multŭ iubitului şi regretatului ei soţŭ, sĕ clădéscă o frumósă scólă în comuna rurală Brâncovenĭ, a datŭ 1500 lei pentru reparaţiunea bisericei din Coteana, şi dotéză cu totŭ mobilierulŭ necesarŭ: băncĭ, catedre, dulapurĭ pentru bibliotecă, table, hărţĭ geografice, globurĭ şi altele, atâtŭ noua scólă ce clădesce în Brâncovenĭ câtŭ şi noua scólă din comuna Coteana-Ipateştĭ la clădirea căreia a contribuitŭ şi decedatulŭ principe.

—x—

In arestulŭ tribunalului din Alba-Iulia s'a ivitŭ *scorbutulŭ* în modŭ epidemicŭ. S'au luatŭ mĕsurĭ pentru combaterea bólei

—x—

In *Bretea,* comit. Hunedórei, bântue difterita în modŭ îngrijitorŭ.

—x—

La 15 Iulie n. a cădutŭ şi s'a înecatŭ în Someşŭ lângă móra orăşenéscă din *Cluşiu* unŭ Românŭ din Ungaria. Morarii l'au scosŭ mortŭ.

—x—

In *Gelău* văduva preotului reformatŭ Andreiu Konya s'a aruncatŭ în fântână din care a fostŭ scósă mórtă.

—x—

In Strada Calvină din Bucurescĭ se construesce o scólă primară care va purta numele regretatului profesorŭ *Irimia Circa.*

—x—

In urma casurilorŭ numĕróse de colera în Italia de josŭ, consiliulŭ comunalŭ din Triestŭ a datŭ o circulară, prin care obligă pe otelierĭ sĕ anunţe imediatŭ pe streinii carĭ sosescŭ. Cei carĭ vinŭ din ţinuturĭ afectate vorŭ fi cercetaţĭ în trei dile de cătră mediculŭ districtului. Comisarii de pieţe au primitŭ ordinulŭ sĕ supravegheze fórte strictŭ pieţele. De asemenea guvernulŭ a dispusŭ o carantină de 5 dile pentru vasele ce vinŭ din Sicilia. Scirile din Sicilia suntŭ mai favorabile; colera scade.

Zĕlau, 16 Iulie 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! In Nr. 142 alŭ preţuitului diarŭ ce redigiaţĭ aparêndŭ o corespondinţă „de lângă ruinile Porolissului“, se dice întrênsa că on. d. M. *Moldovanŭ* preotŭ în Agrişiu încă sĕ fi fostŭ intre acei tră dătorĭ ai causei naţionale, sporindŭ cu votulŭ lui numĕrulŭ alegĕtorilorŭ guvernamentalĭ.

După ce însĕ din listele votanţilorŭ m'am convinsŭ că on. d. M. Moldovanŭ preotŭ în Agrişŭ nu se află între votanţĭ, şi cu votulŭ sĕu nicĭ că a concursŭ la alegerea vr'unui candidatŭ, — vinŭ a vĕ ruga frumosŭ, ca erórea obvenită din identicitate de nume pentru salvarea onórei naţionale a on. d. preotŭ amintitŭ sĕ binevoiţĭ a-o rectifica. — Mai potŭ încă aminti, că on. d. preotŭ, deşi conferinţele nóstre nu le-a cercetatŭ, totuşĭ, încâtŭ privesce persóna sa, de sub greutatea concluselorŭ nu s'a retrasŭ nicĭodată, ba încă dela antagonistii noştri dilnic are de a suferi pentru cause naţionale

a. c.

Ţéra Oltului, 1 Iulie*) 1887.

»Ţéra Oltului
Para focului
. . . . . .
Ţéra ómenilorŭ inculţĭ
Şi-a boerilorŭ desculţĭ!......

D-le Redactorŭ! Alegerile dietalĭ, ca şi alte multe treburĭ şi isprăvurĭ patriotĭcescĭ ale lui Tisza şi ale uneltelorŭ sale, n'au lăsatŭ în urma lorŭ altă suvenire, decâtŭ nisce capete sparte orĭ căuşite, carĭ în decursulŭ comediei electorale, nu s'au mai desmeţitŭ.

Mulţĭ patrioţĭ „născuţĭ“ dér şi mai mulţĭ alţĭ „făcuţĭ“ şi astădĭ tredindu-se din ameţéla banchetelorŭ şi ospeţelorŭ electorale mai strigă câte odată: éljen! şi sĕ trăiéscă! Rĕmas'au cu „vaiulŭ“ şi „amarulŭ“ cei ce uitându-şĭ de sânta lorŭ datorinţă naţională, au alergatŭ sĕ se adape din lăturile deputaţilorŭ impuşĭ şi importaţĭ.

După cum vĕ este cunoscutŭ, d-le Redactorŭ, în cerculŭ Făgăraşului de susŭ a fostŭ alesŭ totŭ vechiulŭ deputatŭ Boer Antal, care în perioda trecută atâtŭ a folositŭ pe alegĕtorii sĕi. câtŭ îi folosea şi atuncĭ, décă nu era alesŭ. Elŭ în lipsa de contra candidatŭ s'a alesŭ prin aclamare.

Totŭ în diua de 20 Iunie st. n. s'a alesŭ prin aclamare şi în cerculŭ de josŭ alŭ Făgăraşului fostulŭ deputatŭ din perioda trecută jidovulŭ Ullman Sandor, care avé stindarde cu inscripţiune românéscă, póte cu scopŭ ca mai lesne sĕ pótă ademeni pe domesticii séi alegĕtorĭ, între carĭ mulţĭ „boerĭ“ carĭ numai atuncĭ sĕ vĕdŭ sătui de holercă jidovéscă, când se întêmplă alegerile dietale. Dér destulŭ de durerosŭ, când preoţii noştrii de pe »Ţéra Oltului“ dormŭ aprópe somnulŭ vecĭnicŭ, ér „samsarii“ şi „kortes“-i plătiţĭ béu şi benchetuescŭ pe conta poporului lipsitŭ şi părăsitŭ de adevĕraţĭ conducĕtori, carĭ au sĕ-lŭ ferescă de cursele duşmane ce-i se punŭ spre a lŭ demoralisa şi ruina totalŭ în totŭ modulŭ.

O listă complectă a acelorŭ preoţĭ, carĭ au alergatŭ prin Arpaşŭ la alegerĭ pentru arginţĭ şi holercă jidovéscă vĕ voiu trimite mai târdiu, acum însĕ vĕ împărtăşescŭ numele acelorŭ preoţĭ, carĭ i am cunoscutŭ, şi carĭ se codiau dela unŭ locŭ la altulŭ, ca sĕ nu fiă vĕduţĭ şi arĕtaţĭ lumei, ca nisce ómenĭ uitaţĭ de sine. Dintre preoţĭ am vĕdutŭ pe: *Grama* şi *Oprişŭ,* ambii din Dridifŭ; V. *Muşatŭ* din Sâmbăta inf.; Spiridonŭ *Mardanŭ* din Sâmbăta sup.-apus.; *Monea* din Streza-Cârţişóră; *Cucu* din Corbi; *Huiu* din Găinariu şi încă vr'o câţiva, ale cărorŭ nume acum nu-mĭ suntŭ bine cunoscute, dér mai târdiu voiu împărtăşi şi numele acelorŭ uscăturĭ. Nu cumva vorŭ dice cinstiţii preoţĭ, că au mersŭ sĕ védă ce facŭ poporenii lorŭ??

Dintre învĕţătorii pĕcătoşĭ am vĕdutŭ pe *Făgărăşanu* din Ludişorŭ şi pe alţĭ câţĭva, carĭ încă se vorŭ alătura lângă registrulŭ cinstitelorŭ feţe preoţescĭ, ce va urma. Şi décă preotulŭ şi învĕţătorulŭ alăturĭ cu jidovulŭ au mersŭ în fruntea alegĕtorilorŭ neluminaţĭ de nimenĭ şi lăsaţĭ în voia întêmplării, mai este óre vr'o mirare, că aceştia au alergatŭ cu ghiotura?! Unde a peritŭ ruşinea, acolo nu mai e nicĭ omeniă! — Dér vorŭ deschide ei vr'odată ochii şi se vorŭ căi când vorŭ vedé la ce bine i-au adusŭ alegerile făcute cu prom'siunĭ, corupţiunĭ, beţii, banĭ ş. a. Numai atuncĭ sĕ nu fiă prea târdiu!

După alegere a urmatŭ împărţirea preţului sângelui plătindu-se votulŭ cu 1—3 fl. la alegĕtorĭ; ér la „samsarĭ“ şi „kortes-i“ se înţelege amĕsuratŭ isprăvei patrioticescĭ făcute.

In urmă li s'a împărţitŭ drăgălaşilorŭ »boerĭ“ rachiu, pâne, ţigărĭ şi la alţii vinŭ.

Alegĕtorii din fiecare satŭ în frunte cu stindardulŭ lui Ullmann şi cu una, două séu trei vedriţe (. . . . din carĭ mâncă . . . . .) cu rachiu, ca unŭ cârdŭ de dobitóce necuvêntătóre mergeau sĕ se adape (adăpas'ar mai în urmă!) Poftimŭ moralitate la alegerĭ!

Trebue s'o spunŭ şi aceea, că pentru susţinerea ordinei între drăgălaşii alegĕtorĭ şi boeraşĭ au fostŭ recviraţĭ la Arpaşŭ vr'o două companii de vênătorĭ din Făgăraşiu şi trei posturĭ de gendarmĭ, carĭ pe mulţĭ alegĕtorĭ i-au fericitŭ cu maiulŭ puscii, pălmĭ, pumnĭ şi isbelĭ la pămêntŭ, apoi cu călcatulŭ în picióre. Spună Moise Şerbanŭ şi primariulŭ din Voila! Aşa le-a şi trebuitŭ! De şedeau acasă nu-i bătea nimenĭ! — Pentru domnii nădrăgarĭ a fostŭ şi bancheŭ, unde de însufleţirea vinului se preamărea Ullmann, alesulŭ deputatŭ.

Uitasemŭ sĕ spunŭ, că notarulŭ Şerbanŭ din Voila, care are plăcerea de a se preface sĕ trécă şi elŭ ca Românŭ — când e între Românĭ — dér care după fapte s'a făcutŭ de multŭ unélta streinilorŭ şi a câştigatŭ cu astă ocasiune marĭ merite patriotice, înscenândŭ grandióse primirĭ deputatului Ullmann, căcĭ când a venitŭ sĕ trécă cătră Făgăraşŭ, a fostŭ aşteptatŭ dincolo de Sâmbăta inferióră de călăreţĭ din Beclénŭ, care comună aparţine cercului sĕu notarialŭ — şi aşa a fostŭ condusŭ cu banderiu de călăreţĭ doi cu doi până la Făgăraşŭ. Nu-i acesta frumosŭ meritŭ patrioticŭ??

Totŭ în Sâmbăta inf. la trecerea deputatului Ullmann, a fostŭ salutatŭ de copiii dela scóla de statŭ de acolo, puşĭ în spalirŭ în marginea drumului ţérei — deşi era tină — sub conducerea învĕţătórei Albanei Zsuzsa, soţia marelui corteşŭ, ér copilele i-au aruncatŭ buchete de florĭ.

Intre scolarii dela acea scólă se află pe lângă copiii »birişilorŭ« (slugilorŭ) dela domeniulŭ erarialŭ şi mulţĭ copii şi copile de Românŭ. Si óre pĕcătoşii de oltenĭ, carĭ îşĭ trimitŭ copii la scóla de statŭ din Sâmbăta nu o vĕdŭ nicĭ acum, ce au sĕ créscă din copiii lorŭ? Până când atâta ticăloşiă şi amorţire? Voiescŭ ei óre sĕ créscă din copii ienicerĭ periculoşĭ némului românescŭ? Românĭ! nu vĕ jucaţĭ cu foculŭ!! —

Trebue sĕ mai observŭ şi aceea tristă împrejurare, că în săptĕmâna premérsă alegerei, deputatulŭ Ullmann a colindatŭ tóte comunele cercului electoralŭ de josŭ; dér fiindcă nu scie nicĭ o „bóbă“ românesce, a fostŭ însoţitŭ de câţĭva „kortes-ĭ“ plătiţĭ, între carĭ şi învĕţă-

*) Intârdiată din causa îmbuldelei materiei. — Red

FOILETONU.

(6)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

II.

Nicoloţii şi Castellanii.

— Nu, Escelenţă.

— Leonardo este fratele meu,—rĕspunse elŭ—însĕ elŭ este bolnavŭ şi eu cerŭ sĕ mĕ batŭ în loculŭ sĕu. Ómenii aceştia au dreptate, eu sunt sergentulŭ Bartolomeo.

Amêndoi judecĕtorii se sfătuiră şi după o desbatere destulŭ de lungă cererea sergentului fù primită: sergentulŭ Bartolomeo fù admisŭ ca sĕ se lupte în loculŭ fratelui sĕu. Nu totŭ poporulŭ însĕ aprobă hotărirea jude cătorilorŭ. Multe fluerăturĭ isbucniră şi năbuşiră aplausele. Sergentulŭ Bartolomeo, fără sĕ bage de sémă nimicŭ, se pregăti de luptă.

Décă Giacomo era favoritŭ, apoi nu'i mai puţinŭ adevĕratŭ c'avea a face cu unŭ protivnicŭ sdravĕnŭ. Era uşorŭ de priceputŭ că aceştĭ doi ómenĭ erau vrednicĭ sĕ se mĕsóre împreună. Mulţimea îi admira p'amîndoi şi nevoindŭ sĕ influenţeze prin strigătele ei pe luptătorĭ, tăcu deodată şi urmări într'o tăcere aprópe religiósă diferitele fase ale luptei.

Ş'apoi lupta acésta merita sĕ fiă urmărită cu sfinţenĭă, fiindŭ că fù lungă şi plină de interesŭ.

Décă sergentulŭ Bartolomeo părea mai voinicŭ, gondolierulŭ Giacomo rĕscumpĕra inferioritatea acésta printr'o mlădiere mai mare şi o elasticitate nespusă a mişcărilorŭ. Amêndoi se strîngéu, se'nlănţuiau şi se suceau fără ca nicĭ unulŭ sĕ clintéscă din piciorŭ. Primejdia de că petenĭă era décă unulŭ îmbrîncia prea pe neaşteptate pe protivniculŭ sĕu mai nainte d'a se fi scăpatŭ de strînsórea lui şi sĕ'i scape, fiindcă atuncĭ amêndoi cădeau în apă huiduiţĭ de mulţime.

Aşa se întîmplase în lupta ântéia. Insĕ sergentulŭ Bartolomeo şi Giacomo sciau sĕ se ferescă d'aşa ceva; amindoi erau luptătorĭ isteţĭ, şi, cu tótă pofta ce avea fiecare d'a asvîrli în apă pe protivniculŭ sĕu, nicĭunulŭ nicĭ altulŭ n'ar fi cutezatŭ sĕ facă o mişcare prea repede din care ar fi putulŭ cădé amêndoi înlănţuiţĭ în canalŭ.

Deşi li se vedeau muşchii încordaţĭ gata sĕ plesnéscă, deşi lĭ erau ochii injectaţĭ de sânge, cu tótă sudórea care le brobona fruntea, nicĭ unulŭ nicĭ altulŭ nu se părea că se sforţéză. De 3 orĭ se desfăcură bucurosŭ pentru ca sĕ resufle, şi de 3 orĭ s'apucară ér la trîntă. Insĕ la alŭ 4-lea atacŭ până sĕ nu pótă Giacomo măcarŭ s'atingă pe sergentulŭ Bartolomeo, acesta şi apucase mânile gondolierului şi ridicându'lŭ în aerŭ îlŭ cufundă în canalŭ cu capulŭ în josŭ.

Asta fù o trînteală frumósă pe care tótă lumea o aplaudă cu sgomotŭ fără sĕ'şĭ mai aducă aminte, că adineaorĭ fluerase pe Bartolomeo. Unŭ alŭ doilea Castellan, apoi unŭ alŭ treilea fù pe rêndŭ aruncatŭ în apă.

In momentulŭ acesta alŭ luptei partidulŭ Nicoloţilorŭ era represintatŭ prin patru campionĭ, între carĭ se numĕra şi sergentulŭ Bartolomeo, pe când numai unulŭ singurŭ era care sĕ susţie vechiulŭ renume alŭ Castellanilorŭ. Purtătorii de panglicĭ roşii erau încremeniţĭ pe când Nicoloţii cu panglicile verdĭ aplaudau cu sgomotŭ.

Insĕ sentimentele acestea se schimbară când celŭ din urmă luptătorŭ Castellan sui cele patru trepte de piatră, care'lŭ puseră în vederea tuturorŭ pe ghizdulŭ podului.

Atuncĭ se vĕdu apărêndŭ unŭ colosŭ prea cunoscutŭ de poporulŭ mĕruntŭ alŭ Veneţiei, alŭ cărui copilŭ rĕsfăţatŭ era.

Chiar în diua aceea, cu 2 óre mai nainte, pe lagune, fusese eroulŭ sĕrbării cununiei dogelui cu Marea Adriatică. Elŭ era omulŭ, care se repedise pe coronamentulŭ Bucentaurului, era gondolierulŭ Ricardo.

Mulţimea începù sĕ strige veselă îndată ce'lŭ dări:

— Hei! este Ricardo!

— Bună diua, Ricardo!

— A venitŭ vremea s'arĕţĭ că eştĭ încă puternicŭ!

— Aruncă pe sergentŭ peste capŭ!

— Asvîrle lŭ în apă!

— Par'că eştĭ unŭ cardinalŭ, îmbrăcatŭ cum eştĭ în roşu, Ricardo!

Ér Ricardo, totŭ veselŭ şi nepăsătorŭ, bine înţepenitŭ pe picióre, cu pumnii în şoldurĭ cu pĕrulŭ creţŭ atêrnându'i pe gâtu'i de atletŭ, cu gura căscată, arĕtândŭ 32 de dinţĭ în stare sĕ taie o bucată de oţelŭ, rîdea cu unŭ risŭ rĕsunătorŭ de glumele mulţimei.

Judecĕtorulŭ luptei era sĕ dea semnalulŭ tradiţionalŭ luptătorilorŭ că puteau începe trînta, când Ricardo, ducêndŭ mâna la capŭ ca cum ar fi vrutŭ sĕ ia o bonetă de care nicĭodată nu putuse suferi pe pĕrulŭ lui aspru, se întórse spre judecĕtorŭ şi'i dise:

rulŭ dela scóla de sta, Albani Miklos, fostŭ órecândva Nicolau Albani şi învĕţătorŭ la grăniţerĭ. Acestŭ patriotŭ căpĕtuitŭ a fostŭ interpretulŭ séu „tălmaciulŭ“ lui Ullmann, şi în totŭ loculŭ a ţinutŭ ca „mare oratorŭ“ încă necunoscutŭ „dicţia“ prin care prémărea şi înălţa pe Ullmann până la norĭ. Écă dér rolulŭ învĕţătorilorŭ dela scólele de statŭ, căcĭ când e vorba de »korteş-itŭ“ douĕ-trei sĕptĕmânĭ scóla póte sta şi închisă! — După dicţiă urma în totŭ loculŭ „aldamaş-ulŭ“ ca arvună pentru alegere.

Joi în 16 Iuniu a ajunsŭ Ullmann şi cu alaiulŭ sĕu şi în comuna Voila, unde éră a fostŭ primitŭ cu banderiu de călăreţĭ, trimişĭ înainte încă în Sâmbăta inf., puşĭ la cale totŭ de patriotulŭ notarŭ Şerbanŭ, care este mare meşterŭ întru a face „părădii« mai marilorŭ sĕi. Dînsulŭ apoi d'impreună cu şefulŭ şi fértatulŭ sĕu Herszenyi a mersŭ într'o trăsură înaintea banderiului, dându-i cu astă ocasiune loculŭ de onóre în trăsură.

Audŭ că aşa marĭ comedii, ca în comunele aparţinĕtóre notariatului Voilii, nu s'au mai întêmplatŭ nicăirĭ. Nu-i voinicŭ dér „kis Dani es Garibaldi“, după cum e poreclitŭ notariulŭ Şerbanŭ pe fértaţii sei!? Nu îşĭ póte petrece acum ḑile şi noptĭ — fără a fi trasŭ la rĕspundere pentru negliginţă? Las' că şi d-lui e voinicŭ în d'alŭ d'estea.

Preoţii, fiindcă nu cetescŭ ḑiare, nu-lŭ înformézĕ pe poporŭ, nicĭ că sciu sĕ-lŭ informeze, ne-fiindŭ nicĭ ei înformaţĭ; ér notarii şi alţĭ oficianţĭ ilŭ mână la urnă ca pe vită la strungă. Rele vremurĭ amŭ mai ajunsŭ Dómne! Nefericită »Ţéră a Oltului“, până când vei mai fi de ocară lumii!? *Olteanulŭ.*

Scirĭ militare.

Tunŭ cu tragere automatică. — Electricianulŭ Maximŭ, din Englitera, a inventatŭ unŭ felŭ de mitraliesă cu o singură ţévă, care întrebuinţézĕ forţa de reculŭ a loviturei precedente, pentru a scóte tubulŭ cartuşului, a încărca şi a trage din nou într'unŭ modŭ automaticŭ. Se póte ajunge astfelŭ la o viteză de 600 loviturĭ pe minutŭ. Ea are unŭ calibru de 11 mm4 şi este mobilă în giurulŭ unui ax orisontalŭ. Greutatea sa totală este de 48 klgr. Cartuşele suntŭ cusute pe benţĭ pe pânză, fiăcare bandă conţinêndŭ câte 300; astfelŭ că cusândŭ bandele una lângă alta, tragerea póte sĕ fiă continuă. Pentru ca ţéva sĕ nu se încălḑéscă, ea este învelită de unŭ manşonŭ plinŭ cu apă, care este desŭ reînoită.

Armamentulŭ puterilorŭ europene. — Écă, după »R. Armatei«, starea armamentului în Europa, afară de Franţa.

Germania a adoptatŭ puşca cu repetiţiă Mauser.

Englitera face încercărĭ cu puşca cu repetiţiă sistemŭ Enfield-Martini, de calibru 10, mm15.

Rusia a datŭ la tóte bataliónele de tiraliorĭ, puşca cu repetiţiă elveţiană.

Austria a adoptatŭ puşca cu repetiţiă Mannlicher.

Italia a transformatŭ puşca Vetterli după sistemulŭ maiorului Vitali, care permite a trage 30 de loviturĭ pe minutŭ.

Suedia a adoptatŭ o puşcă cu repetiţiă de calibru 10, mm15, dér tragerea este prea încétă.

Serbia posede o puşcă cu repetiţiă sistemŭ Mauser, de calibru 10mm.

Portugalia a comandatŭ 40,000 puşcĭ cu repetiţiă sistemŭ Kropatschek, de calibru 8mm

Austro-Ungaria. — Cursurile feriale de oficerĭ la glóte începŭ la 24 Iulie n în Pesta, Neusohl, Braşovŭ, Caşovia, Cluşiu, Leutschau, Panciova, Pojunŭ, Cinci-Biserici, Teresiopolŭ, Neuhäenzel şi Neoplanta. Cursurile acestea se vorŭ ţiné însĕ numai décă vorŭ fi la fiăcare cursŭ celŭ puţinŭ optŭ participatorĭ.

Lista de subscripţiune

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare

Au mai incursŭ:

Colecta On. D-nŭ Ioanŭ Costinŭ preotŭ în Satu nou de susŭ dela:

Ioanŭ Costinŭ, preotŭ gr. cat. . . 1 fl. —
Vĕd. Nic. Talpos . . . . 1 fl. —
Nic. Chiuzbaianu . . . . 50 cr.
Dela credincioşii din parochia Satu nou de susŭ . . . . 2 fl. 55 cr.
Dela credincioşii din filială . . . 4 fl. 70 cr.
Laolaltă 9 fl. 75 cr.

Prin P. O. D-nŭ protopopŭ Iosifŭ Orianu din Şomcuta mică, dela d-sa 4 fl. şi dela d-na Ludovica Câmpianu 2 fl. laolaltă . . . . 6 fl. —
Suma 15 fl. 75 cr.

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 143 alŭ „Gaz Trans.“ lei n. 1440 şi 575 fl. 41 cr.
(Va urma). Totalŭ: lei n. 1440 şi 591 fl. 16 cr.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

Afacerĭ locale.

In adunarea din sĕptĕmâna trecută a representanţei orăşenescĭ s'au tractatŭ următórele obiecte:

S'a rĕspunsŭ la interpelarea lui Theochar Alexi în privinţa veciniilorŭ, că se va presenta câtŭ mai curêndŭ unŭ proiectŭ de statute pentru regularea instituţiunei veciniilorŭ. La interpelarea lui Karl Schuster privitóre la pustiirea pădurilorŭ de carĭ (insecte) s'a rĕspunsŭ, că oficiulŭ silvanalŭ a fostŭ avisatŭ sĕ descojéscă în timpŭ de ḑece ḑile plantele pararite, care suntŭ favorabile înmulţirei acelorŭ insecte. Cu privire la interpelarea lui Karl Schnell despre stricarea podului din livadea poştei, s'a rĕspunsŭ că numai o bârnă putredă s'a stricatŭ; podulŭ s'a şi diresŭ deja.

Interpelézĕ apoi Chr. Porr pe primarŭ, că dela persónele care se internézĕ la Petcuţŭ se iau cărticelele ce le au ele dela societatea de înmormêntare — décă au — şi propune ca pe viitorŭ sĕ se facă acésta. — Primarulŭ promite că va lua disposiţiunile necesare.

Fr. Binder întrébă, décă postovarulŭ Leonhard e îndreptăţitŭ sĕ verse tótă ḑiua apa sa murdară şi colorată în canalulŭ morii şi sĕ facă prin acésta imposibilă unica baiă ce esistă. — Primarulŭ va rĕspunde în viitórea şedinţă.

Se trece la ordinea ḑilei. Se cedézĕ lui Samuilŭ Mark 156 metri pătraţĭ terenŭ comunalŭ lângă canalulŭ din Braşovu-vechiu, avêndŭ a se ţiné de condiţiunile puse de magistratŭ.

Privitorŭ la întocmirea locului têrgului de vite s'a decisŭ: imediatŭ sĕ se pună petrişŭ, sĕ se facă o fântână, apoi o barieră spre a separa vitele indigene de cele străine, ér cheltuielile sĕ se acopere din averea alodială; celelalte lucrărĭ sĕ se facă mai târḑiu, când vorŭ fi mijlóce.

Se decide, ca bandele musicale de ţiganĭ sĕ cânte véra şi érna până la 11 óre din nópte scutite de taxă, ér după 11 óre numai décă vorŭ depune câte 1 fl. de fiăcare localŭ. Cu licenţă li-se permite a cânta érna până la 1 óră din nópte, véra până la 3 óre.

Petiţiunea presbiterului bisericei Bartolomeu d'a i se da unŭ terenŭ pentru o grădină şcolară séu o sumă pentru a'şĭ cumpĕra terenŭ spre acestŭ scopŭ, se aprobă şi se acordă 150 fl.

Mariei Schwertschütz i se suie pensia lunară dela 2 la 5 fl.

Propunerea d'a se încheia contractŭ pentru producerea şi căratulŭ a 2400 m. c. lemne de butucĭ dela Zĕrnescĭ, apoi tăiatulŭ şi căratulŭ butucilorŭ până în magasinulŭ din Braşovŭ se primesce. Adv. Puşcarulŭ însinuatŭ recursŭ contra acestei hotărîrĭ, deórece cu contractulŭ ce are a se încheia cu Iónŭ Jarka Şonea din Zărnescĭ, se pré scumpŭ metrulŭ cubicŭ cu 8 fl.

Se primesce propunerea d'a se mai ţiné unŭ anŭ vicefişcalulŭ, fiindŭ multe lucrărĭ de resolvatŭ, 795 la numĕrŭ.

Se primesce propunerea d'a se da premiurĭ până la 20 fl. celorŭ carĭ descoperŭ pe cei ce strică parcurile şi plantaţiunile orăşenescĭ.

Petiţiunea comunei bisericescĭ ev. ref. d'a i se da terenŭ pentru construirea unei bisericĭ nu se aprobă, deórece i s'a datŭ mai nainte terenŭ d'a ḑidi biserică, şcólă şi locuinţă parochială, dér până aḑĭ nimicŭ nu s'a făcutŭ.

Petiţiunea comunei filialei unitare d'a se subvenţiona pentru scopurĭ bisericescĭ se respinge, deórece comune bisericescĭ marĭ prin numĕrulŭ sufletelorŭ ca cea ev. şi gr. or. nu primescŭ subvenţiunĭ din casa oraşului.

Se acordă 225 fl. servitorului George Ieremia care a servitŭ 31 de anĭ şi aḑĭ e în neputinţă de a mai face serviţiu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

INNSBRUCK, 19 Iulie. — Impĕratulŭ Wilhelm, venindŭ prin Bregenz, unde a avutŭ o întrevorbire de o jumĕtate óră pe unŭ vaporŭ cu prinţulŭ-regentŭ alŭ Bavariei, a sositŭ aci a séră. Mâne plécă mai departe la Gastein.

CATANIA, 19 Iulie. — In timpulŭ din urmă au fostŭ în fiecare ḑi cam 20, erĭ numai, 16 casurĭ de mórte de colerĕ.

PARIS, 19 Iulie. — Camera a primitŭ proiectulŭ pentru mobilisarea de probă.

Necrologŭ. — Demitriu Dreganŭ preotŭ gr. c. în Demucŭ ca soţŭ, Lucreţia, Petruţa şi Maria ca fii, Ioanŭ Cotta, Simeonŭ preoţĭ gr. cat. în Bicazŭ ca fraţĭ, Iuliana, Maria, Anna ca surorĭ, în numele lorŭ şi alŭ numĕroşilorŭ consângenĭ şi afinĭ, cu inima frântă de durere anunţă cumcă iubita lorŭ soţiă, mamă, respective soră: *Ioana Dreganŭ* născută Cotta, Miercurĭ în 6 Iulie la 5 óre p. m. în alŭ 31-lea anŭ alŭ etăţii şi alŭ 14-lea alŭ fericitei sale căsĕtorii şĭ-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului, éră rĕmăşiţele pămêntescĭ au fostŭ înmormêntate Sâmbătă în 9 Iulie a. c. la 10 óre a. m. în cimitirulŭ gr. c. spre odihnă eternă. La înmormêntare ca preoţĭ au asistatŭ on. Domnŭ Aurelŭ Urzică preotŭ în V.-Jidanului, Simionŭ şi Ioanŭ Cotta preoţĭ în Bicazŭ şi o mulţime de poporŭ din douĕ comune.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

— Mĕ iartă, Escelenţă, însĕ mi se pare că ai uitatŭ ceva!

— Ce felŭ! mojicule, cutezĭ sĕ ḑicĭ c'am uitatŭ! ḑise bietulŭ omŭ roşindu-se mai tare decâtŭ călţunii lui Ricardo.

— Cutezŭ sĕ ḑicŭ că aĭ uitatŭ că sergentulŭ Bartolomeo s'a mai luptatŭ de trei orĭ, între alţii şi cu prietenulŭ meu Giacomo, care sĕ mĕ credĭ că i-a datŭ de lucru. Eu, din potrivă suntŭ odihnitŭ şi prospĕtŭ la trintă şi mi se pare dreptŭ ca sĕ se potrivéscă sorţii luptei lăsândŭ pe sergentulŭ Bartolomeo sĕ mai rĕsufle, fiindcă credŭ că are mare trebuinţă.

— Eu, nu, de felŭ n'am trebuinţă; te înşelĭ, gondoliere! rĕspunse sergentulŭ mândru.

— Se póte, însĕ eu vorbescŭ, fiindcă aşa mi-se pare mie că cere dreptatea.

— Da, da, aşa este, gondolierulŭ are dreptate! strigară într'unŭ glasŭ toţĭ Nicoliţii.

Judecătorulŭ luptei trebui sĕ împlinéscă voia mulţimei şi sĕ acorde câteva minute sergentului Bartolomeo pentru ca sĕ mai rĕsufle şi sĕ mai prindă puterĭ dintr'o ploscă de monte-fiascone pe care i-o întinseră prietenii. Bartolomeo ḑise după ce bĕu totŭ din ploscă:

— Sunt gata!

— Atuncĭ, începeţĭ! ḑise unulŭ dintre judecătorĭ.

Abia fuse ḑisă vorba acésta şi sergentulŭ Bartolomeo se şi repeḑise cu o furiă neauḑită asupra gondolierului, pe care negreşitŭ voia sĕ-lŭ prindă fără veste prin mişcarea acésta neaşteptată. Insĕ Ricardo era fórte dibaciu şi fórte luătorŭ aminte, fiindcă elŭ crescuse la o şcólă care dă o esperienţă mai de timpuriu.

De când ţine elŭ minte, Ricardo nu scia sĕ fi cunoscutŭ pe tatălŭ sĕu orĭ pe mumă sa. Până în ḑiua când fuse în stare sĕ ţină în mână o lopată, se culcase în porta bisericilorŭ séu a palatelorŭ şi dimineţa era deşteptatŭ de piciorulŭ slugilorŭ carĭ ilŭ loveau pentru ca sĕ-lŭ gonéscă. Astfelŭ se obicinuise elŭ de timpuriu ca sĕ se feréscă de orĭ-ce întêmplare. Aşa că ḑimbetulŭ rĕutăciosŭ ce-i aruncase Bartolomeo când suise treptele podului ilŭ făcuse sĕ înţelégă că are a face mai multŭ cu unŭ vrăşmaşŭ decâtŭ cu unŭ protivnicŭ. Şi rĕspunḑêndŭ cu veselia lui glumelorŭ carĭ porneau spre elŭ din cele patru colţurĭ ale pieţii, nu pierduse nicĭ o clipă măcarŭ din vedere pe luptătorulŭ Nicolot şi era gata sĕ-lŭ priméscă, când se năpustĭ Bartolomeo asupră'i cu iuţéla trăsnetului.

Ii ḑise fórte simplu:

— Ei băete! ce s'a întêmplatŭ? Nu cumva ai turbatŭ? Sĕ scii că n'am poftă sĕ te lasŭ sĕ mĕ muscĭ!

Sergentulŭ Bartolomeo rĕspunse numai printr'unŭ mormăitŭ şi strinse în braţele-i vênjóse trunchiulŭ atletului, ca şi cum ar fi vrutŭ sĕ-lŭ năbuşéscă; însĕ asta era o încercare nebunéscă pe care înţelese iute că trebuia sĕ renunţe la ea fiindŭ că gondolierulŭ începuse sĕ rîḑă cu hohotŭ. Insĕ tocmai rîsulŭ acesta făcŭ pe Bartolomeo sĕ nu se lase. Işĭ adună érăşĭ tóte puterile, pe carĭ i le îndoise năcasulŭ, şi sbuciumă gróznicŭ pe gondolierŭ. In locŭ sĕ încerce sĕ scape de strânsórea acésta, lucru care i-ar fi fostŭ uşorŭ, Ricardo lăsă numai sĕ-i lunece piciorulŭ stângŭ pe ghizdulŭ podului, pentru ca sĕ aibă o basă mai solidă. Ridicândŭ apoi braţele în aerŭ ḑise cu glasulŭ lui de taurŭ, care s'auḑi până la căpĕtâiulŭ pieţii:

— Incércă-te acum băete, şi décă isbuteşcĭ nu sĕ mĕ aruncĭ în canalŭ, lucru de care copilulŭ mamii tale nu este vrednicŭ, ci sĕ mĕ împingĭ numai d'o schiópă înapoi, eu mĕ dau biruitŭ!

— Bine ai vorbitŭ, Ricardo! strigă mulţimea.

— Aide, băete, dér sĕ scĭ că piciórele acestea suntŭ pecetluite în ghizdurile podului! mai ḑise gondolierulŭ cu aceeaşĭ veseliă.

Sergentulŭ Bartolomeo, în locŭ sĕ rĕspundă, mai făcŭ o ultimă încercare şi primejduindu-se sĕ cadă în canalŭ cu gondolierulŭ, îi dete acestuia unŭ brînciu încâtŭ chiar unŭ zidŭ ar fi căḑutŭ.

Capulŭ lui Ricardo se clătină şi chiar totŭ corpulŭ îi se sbuciumă ca unŭ stejarŭ bătutŭ de fortună, însĕ basa edificiului, piciórele adică, pĕréu — după cum spusese gondolierulŭ — bătute cu cuiă în ghizdurĭ; nicĭ nu se clintiră.

Mulţimea aplaudă cu sgomotŭ. Miĭ de strigăte pĕtrunseră aerulŭ ajungêndŭ până la gondolierŭ.

— Bravo Ricardo!

— Nu s'a clintitŭ!

— Incă unŭ bărbatŭ!

— Nu te lăsa, Ricardo!

— Aruncă-lŭ pe sergentŭ în apă!

— Incă nu! ḑise gondolierulŭ cu vocea lui puternică obicinuită a domina sgomotulŭ valurilorŭ.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 18 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 10
Rentă de hârtiă 5%	87.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.30
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 30
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.–
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinuluĭ	123 —
Renta de hărtiă austriacă	81 50
Renta de arg. austr.	83 10
Renta de aurŭ austr.	112 30
Losurile din 1860	137.—
Acțiunile băncei austro-ungare	887 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.90
Act. băncei de creditŭ austr.	281.20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 98
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 10
Londra 10 Livres sterlinge	126 41

Cursulu pieței Brașovŭ
din 19 Iuliu st. n. 1887

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.61	Vênd.	8.63
Argint romănesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.01
Lire turcescĭ	»	11.34	»	11.37
Imperialĭ	»	10.34	»	10.37
Galbenĭ	»	5 93	»	5.96
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	100.—	»	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ		

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea diarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Mersulŭ trenurilorŭ
Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	–	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	-	10.12	—	—
(	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9 12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbŏu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10 57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	--
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	--	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	--
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	--
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1 18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2 25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.5[illegible]	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	--
Predealŭ (	—	6.47	—	—	--
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	--	9.35	--	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.2[illegible]
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1 32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	2.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.4[illegible]
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ